

Overzicht bijzondere categorieën voertuigen vrachtwagenheffing

Inleiding

Dit document bevat een tabel met een overzicht van verschillende voertuigen met hun voertuigcategorie en of de houders van deze voertuigen op dit moment de Duitse Maut, Belgische kilometerheffing, Motorrijtuigenbelasting (mrb), mrb bijzonder tarief en bzm/Eurovignet moeten betalen. Daarnaast geeft de tabel weer of de voertuigen onder de Nederlandse vrachtwagenheffing komen te vallen. Het doel van dit document is om inzicht te geven in de huidige en toekomstige situatie voor de houders van deze voertuigen.

Een aantal voertuigen wordt verder toegelicht, bijvoorbeeld omdat deze voertuigen wel een vrijstelling hadden voor de bzm of in België geen kilometerheffing hoeven te betalen, maar straks wel onder de vrachtwagenheffing zullen vallen. Het doel van de toelichting is om inzicht te geven in de reden dat deze voertuigen onder de vrachtwagenheffing komen te vallen volgens de wettelijke definitie van vrachtwagen

Toelichting bij tabel

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven bij de verschillende kolommen van de tabel.

Voertuig

Deze kolom bevat een omschrijving van het soort voertuig. De lijst met voertuigen volgt uit de verschillende stelsels, waarin deze voertuigen als bijzonder voertuig worden aangemerkt dat geen of minder heffing hoeft te betalen. Het voertuig heeft bijvoorbeeld een uitzondering in Duitsland of een bijzonder tarief voor de motorrijtuigenbelasting (mrb). In de meeste gevallen is er één categorie waarbij de houder van het voertuig niet hoeft te betalen. Daarnaast zijn de voertuigen toegevoegd die voorheen een bzm-vrijstelling hadden.

Voertuigcategorie

Deze kolom bevat de voertuigcategorie van het voertuig¹. Het uitgangspunt van de vrachtwagenheffing is dat het binnenlandse en buitenlandse vrachtverkeer betaalt voor het gebruik van de weg. De verplichtingen gelden voor alle vrachtwagens die gebruik maken van het Nederlandse wegennet. Vrachtwagens voor de vrachtwagenheffing zijn alle voertuigen in de categorie N2 en N3. In de voorgestelde wijziging van de wet VWH is definitie van vrachtwagen: “voertuig van categorie N2 of categorie N3 als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, onder ii, respectievelijk onder iii van Verordening (EU) 2018/858”.

Maut Duitsland

In deze kolom staat welke voertuigen in Duitsland Maut moeten betalen.

Kilometerheffing België

In deze kolom staat welke voertuigen in België kilometerheffing moeten betalen.

Mrb (motorrijtuigenbelasting)

Deze kolom geeft weer of een voertuig motorrijtuigenbelasting (mrb) moet betalen in de huidige situatie. Bij de start van de vrachtwagenheffing wordt de mrb verlaagd tot het Europees minimum voor vrachtwagens met voertuigcategorie N2 en N3.

Mrb bijzonder tarief

Deze kolom geeft weer of een voertuig het bijzondere tarief motorrijtuigenbelasting (mrb) moet betalen in de huidige situatie. Bij de start van de vrachtwagenheffing wordt de mrb verlaagd tot het Europees minimum voor vrachtwagens met voertuigcategorie N2 en N3.

¹ Volgens art. 4 Verordening (EU) 2018/858.

Bzm/Eurovignet

Deze kolom geeft weer of een voertuig bzm (Eurovignet) moet betalen in de huidige situatie. Bzm is alleen van toepassing op vrachtwagens met een gewicht van 12 ton of meer. Als er bij een voertuig staat aangegeven dat deze bzm moet betalen dan is dit alleen zo in de gevallen dat het voertuig 12 ton of meer weegt. Bij de start van de vrachtwagenheffing vervalt de bzm (en het Eurovignet)

VWH NL

In deze kolom staat welke voertuigen onder de vrachtwagenheffing in Nederland komen te vallen op basis van het uitgangspunt en de wet VWH.

Opmerkingen ten behoeve van VWH NL

Deze kolom bevat een korte toelichting ten behoeve van de vrachtwagenheffing in Nederland, bijvoorbeeld waarom een voertuig wel of niet onder de vrachtwagenheffing valt.

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignet	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
Voertuigen met vrijstelling of ontheffing in Nederland	Oldtimer vrachtwagens die niet bedrijfsmatig worden gebruikt (40 jaar oud)	N	Ja	Nee	Nee	Niet van toepassing	Ja	Nee	Ontheffing
Voertuigen met vrijstelling of ontheffing in Nederland	Emissievrije voertuigen met een technisch toegestane totale massa van maximaal 4,25 ton	N	Nee	Nee	Nee	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Nee	Vrijstelling
Voertuigen met vrijstelling of ontheffing in Nederland	Voertuigen uitsluitend gebruikt door defensie	N	Nee	Nee	Nee	Niet van toepassing	Nee	Nee	Vrijstelling
Voertuigen met vrijstelling of	Voertuigen uitsluitend gebruikt door politie	N	Nee	Nee	Nee	Niet van toepassing	Nee	Nee	Ontheffing

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignette	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
onthefing in Nederland									
Voertuigen met vrijstelling of ontheffing in Nederland	Voertuigen uitsluitend gebruikt door brandweer	N	Nee	Nee	Nee	Niet van toepassing	Nee	Nee	Ontheffing
Voertuigen met vrijstelling of ontheffing in Nederland	Handelaarskenteken	N	Ja	Ja	Ja	Niet van toepassing	Nee	Nee	Vrijstelling
Kermis- en circusvoertuigen	Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor de kermis- en circusindustrie	N	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Nee	Ja	Had voorheen een BZM-vrijstelling, moet nu wel VWH betalen
Kermis- en circusvoertuigen	Trekker met woonwagen gebruikt voor kermis en circus industrie	N	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	Onderscheiden opzichte van bovenstaande is in België gemaakt
Voertuigen gebruikt voor reinigen en schoonmaken	Kolkenzuiger/rioolzuiger	N	Ja	Ja	Nee	Niet van toepassing	Ja	Nee	Vrijstelling
Voertuigen gebruikt voor reinigen en schoonmaken	Straatveegwagen	N	Ja	Ja	Nee	Niet van toepassing	Ja	Nee	Vrijstelling
Voertuigen gebruikt voor reinigen en schoonmaken	Vuilniswagen	N	Ja	Ja	Nee	Niet van toepassing	Ja	Nee	Vrijstelling

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignette	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
Voertuigen gebruikt voor reinigen en schoonmaken	Straatreiniger (Niet benoemd in wet VWH heeft wel carrosseriecode 19.)	N	Nee	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Nee	Vrijstelling, want geen onderscheid mogelijk omdat controle op bovenstaande vrijgestelde voertuigen plaatsvindt op basis van carrosseriecode 19
Voertuigen gebruikt voor reinigen en schoonmaken	Strooiwagen	N	Nee	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Voertuigen gebruikt voor onderhoud en werkzaamheden	Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor wegonderhoud en wegwerkzaamheden	N	Nee	Nee	Nee	Niet van toepassing	Nee	Ja	Mits code N2, N3. Alleen als ze zelf rijden en een kenteken hebben.
Voertuigen gebruikt voor onderhoud en werkzaamheden	Betonpomp zonder mixer	N	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Voertuigen gebruikt voor onderhoud en werkzaamheden	Tractor gebruikt voor onderhoud van de wegenbermen	T	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Niet van toepassing	

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignette	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
Voertuigen gebruikt voor onderhoud en werkzaamheden	Werfvoertuigen (Bulldozer, graafmachine, kiepwagen)	U, N	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	Voor zover het een N2 of N3 voertuig betreft
Voertuigen gebruikt voor onderhoud en werkzaamheden	Verreiker/ Hoogtewerker/ Ladderlift	U	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Niet van toepassing	
Overig	Bibliotheekbussen	N, M (meestal N)	Ja	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	Voor zover het een N2 of N3 voertuig betreft
Overig	Schooltandverzorgingsbussen	N, M	Ja	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	Voor zover het een N2 of N3 voertuig betreft
Overig	Rijdende werkplaats	N1 of N2	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Alleen als het een N2 voertuig is
Overig	Rijdend werktuig	U, mobiele machine	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	
Overig	Voertuigen met een technisch toelaatbare totale massa van minder dan 7,5 Ton bestemd voor het transport van materiaal, uitrusting of machines die de bestuurder nodig heeft om zijn ambacht uit te oefenen of diens met	N2	Nee	Ja	Ja	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Ja	

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignette	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
	ambacht vergelijkbaar beroep, of ter levering van handgemaakte goederen als het transport niet commercieel is.								
Overig	Land- of bosbouwvoertuigen	T, C, (trekkende voertuigen) R, S (aanhangwagen)	Nee	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Niet van toepassing	
Overig	Opleidingsvoertuig	N	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Overig	Paardenvervoer (niet commercieel)	N	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	
Overig	Wagen met stroomaggregaat	N?	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Overig	Voertuigen die worden gebruikt door non-profitorganisaties of liefdadigheidsorganisaties voor het vervoer van humanitaire hulp die dienen voor een noodsituatie	N	Nee	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Overig	Voertuigen die hulp leveren aan Oekraïne	N	Nee	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignette	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
Overig	Tractor met woonwagen	T	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Overig	Rijdende winkel (winkelwagen)	M, N	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Voor zover het een N2 of N3 voertuig betreft
Overig	Kampeerauto	M1, M2 en N2 (ten onrechte)	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Sommige van deze voertuigen hebben onterecht voertuigcategorie N2, houders kunnen zich dan melden voor een vrijstelling
Overig	Telecommunicatie-auto's	N of M	Ja	Ja	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	Onduidelijk wat voor voertuig dit precies is. Komt uit lijst met voertuigen die een bzm vrijstelling hadden.
Overig	Voertuigen uitsluitend gebruikt voor de visteelt	N	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	Ja	
Overig	Bussen	M2 of 3	Nee		Ja	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet bedoeld voor vervoer goederen

Categoriegroep	Voertuig	Voertuig-categorie	Maut Duitsland	Kilometerheffing België	Mrb	Mrb Bijzonder tarief	Bzm Eurovignette	VWH NL	Opmerkingen t.b.v. VWH NL
Overig	Dierenambulance	N1	Ja	Ja	Nee	Ja	Niet van toepassing	Ja	
Overig	Medische doeleinden	N of M	Ja	Nee voor ambulance en lijkauto	Nee	Niet van toepassing	Ja	Ja	

Toelichting bij een aantal voertuigen

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven bij een aantal voertuigen uit de tabel. Het gaat om voertuigen die in de lijst opvallen, omdat ze in het ene stelsel wel onder de heffing vallen en in het andere stelsel niet. Dit zijn voertuigen die zijn uitgezonderd in België maar niet in Nederland, voertuigen die geen bzm hoefden te betalen maar straks wel vrachtwagenheffing en om voertuigen die in geen enkel huidig stelsel hoeven te betalen maar straks wel onder de vrachtwagenheffing vallen.

Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor de kermis- en circusindustrie

Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor de kermis- en circusindustrie hoeven op dit moment geen bzm te betalen, daarnaast betalen ze het bijzondere tarief van de mrb. In Duitsland vallen deze voertuigen niet onder de Maut, in België wel onder de kilometerheffing. In Nederland vallen deze voertuigen onder de vrachtwagenheffing omdat ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben en geen andere vrijstelling of ontheffing hebben. Daarnaast zijn deze voertuigen ontworpen en gebouwd voor het vervoer van goederen over de weg.

Op dit moment betalen houders van deze voertuigen het zogenaamde kwarttarief van de mrb, dit bedrag ligt tussen de €384,00 en €730,00 per 3 maanden. In de meeste gevallen zullen deze houders dus duurder uit zijn als de vrachtwagenheffing start, ook als zij maar weinig kilometers op het heffingsplichtige netwerk rijden. Op dit moment (februari 2025) zijn er 904 vrachtwagens van kermis- en circusexploitanten bekend bij de belastingdienst.

Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor wegonderhoud en wegwerkzaamheden

Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor wegonderhoud en wegwerkzaamheden hoeven op dit moment nergens te betalen maar vallen straks wel onder de vrachtwagenheffing. In Nederland betalen deze voertuigen op dit moment geen mrb en ook geen bzm. Ze vallen onder de vrachtwagenheffing omdat ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben en geen vrijstelling of ontheffing hebben. Het argument dat deze voertuigen mogelijk goedkoper uit zijn omdat ze per kilometer gaan betalen is niet van toepassing op deze voertuigen omdat ze op dit moment geen mrb en geen bzm betalen. Mogelijk dat deze voertuigen zich niet of weinig op het heffingsplichtige netwerk begeven als er geen onderhoud aan de weg wordt gepleegd. De vrachtwagenheffing is bovendien alleen van toepassing als de voertuigen zelf rijden en niet als ze op een dieplader worden vervoerd naar de locatie waar het wegonderhoud plaatsvindt. Dan is de vrachtwagenheffing van toepassing op het voertuig dat rijdt.

Betonpomp zonder mixer

Betonpompen zonder mixer zijn in België uitgezonderd van de kilometerheffing. Op dit moment betalen de houders van deze voertuigen wel Mrb en bzm, ook in Duitsland vallen ze onder de Maut. In Nederland vallen ze onder de vrachtwagenheffing omdat ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben.

Tractor gebruikt voor onderhoud van de wegenbermen

Tractors gebruikt voor onderhoud van wegenbermen zijn in België uitgezonderd van de kilometerheffing. Op dit moment betalen de houders van deze voertuigen wel mrb. Deze voertuigen vallen niet onder de vrachtwagenheffing omdat ze voertuigcategorie T hebben en dus geen vrachtwagen zijn.

Werfvoertuigen (bulldozer, graafmachine, kiepwagen)

Werfvoertuigen zijn in België uitgezonderd van de kilometerheffing. Op dit moment betalen de houders van deze voertuigen wel mrb en bzm. Deze voertuigen vallen niet onder de vrachtwagenheffing als ze voertuigcategorie U (mobiele machine) hebben en dus geen vrachtwagen zijn. Als een werfvoertuig voertuigcategorie N2 of N3 heeft dan valt deze wel onder de vrachtwagenheffing.

Verreiker, hoogwerker, ladderlift

Verreikers, hoogwerkers en ladderliften zijn in België uitgezonderd van de kilometerheffing. Op dit moment betalen de houders van deze voertuigen wel mrb. Deze voertuigen vallen niet onder de vrachtwagenheffing omdat ze voertuigcategorie U (mobiele machine) hebben en dus geen vrachtwagen zijn.

Rijdende werkplaats

Een rijdende werkplaats is een voertuig waarbij in de laadruimte permanent een werkbank aanwezig is. De houders van deze voertuigen betalen op dit moment het bijzonder tarief mrb. Niet elke rijdende werkplaats is een vrachtwagen met voertuigcategorie N2 of N3, alleen deze voertuigen vallen onder de vrachtwagenheffing in Nederland

Opleidingsvoertuig

Opleidingsvoertuigen zijn in België uitgezonderd van de kilometerheffing. Op dit moment betalen de houders van deze voertuigen wel mrb en bzm, ook in Duitsland vallen ze onder de Maut, In Nederland vallen ze onder de vrachtwagenheffing omdat ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben. Opleidingsvoertuigen zijn net als reguliere vrachtwagens ontworpen en gebouwd voor het vervoer van goederen over de weg.

Paardenvervoer (niet commercieel)

Voertuigen bestemd voor het niet commercieel vervoer van paarden betalen op dit moment het bijzonder tarief mrb. Dit vervalt per 1 januari 2026. In Duitsland zijn deze voertuigen uitgezonderd van de Maut. In België betalen de houders van deze voertuigen wel kilometerheffing. Omdat ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben vallen ze in Nederland onder de vrachtwagenheffing. Daarnaast zijn deze voertuigen ontworpen en gebouwd voor het vervoer van goederen.

Wagen met stroomaggegraat

Wagens met stroomaggegraat vallen in België niet onder de kilometerheffing. De houders van deze voertuigen moeten op dit moment wel mrb, bzm en Maut betalen. In Nederland vallen ze onder de vrachtwagenheffing voor zover ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben.

Rijdende winkel (winkelwagen)

Houders van een rijdende winkel betalen op dit moment het bijzonder tarief mrb. Op dit moment moeten deze houders ook bzm betalen. Ze gaan onder de vrachtwagenheffing vallen omdat het grootste gedeelte van deze voertuigen voertuigcategorie N2 of N3 heeft. Deze voertuigen zijn ontworpen en gebouwd voor het vervoer van goederen.

Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor de visteelt

Voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor de visteelt vallen niet onder de kilometerheffing in België. In Nederland betalen de houders van deze voertuigen op dit moment mrb en bzm, ook in Duitsland vallen ze onder de Maut. Omdat deze voertuigen voertuigcategorie N2 of N3 hebben gaan ze ook onder de vrachtwagenheffing vallen. Deze voertuigen zijn ontworpen en gebouwd voor het vervoer van goederen.

Medische doeleinden

Voertuigen voor medische doeleinden vallen niet onder de kilometerheffing in België. In Nederland betalen de houders van deze voertuigen op dit moment het bijzonder tarief van de mrb als het om een lijkauto of ambulance gaat, dit zijn meestal geen vrachtwagens met voertuigcategorie N2 of N3. In Duitsland vallen ze onder de Maut. Deze voertuigen gaan vrachtwagenheffing in Nederland betalen voor zover ze voertuigcategorie N2 of N3 hebben. Op dit moment betalen ze ook bzm.